

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่
เลขที่ ๑๓๖๗/๖๕
วันที่ ๒๓ มี. ๖๕
เวลา ๑๔.๔๓

ที่ ชย ๑๓๖๗/๖๕

ที่ว่าการอำเภอเทพสถิต
ถนนสุรนารายณ์ ชย ๑๖๒๓๐

๒๕๖๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง การแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลเทพสถิต นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานที่ดินจังหวัด ที่ ชย ๐๐๒๐.๕/ว๖๕๖๘ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕

พร้อมหนังสือนี้ อำเภอเทพสถิตขอส่งสำเนาหนังสือจังหวัดชัยภูมิ ที่ ชย ๐๐๒๐.๕/ว๖๕๖๘ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เรื่องการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ

เรียน นายก อบต.บ้านไร่

เพื่อโปรดทราบ
แจ้ง.....

ขอแสดงความนับถือ

(นายสิทธิรา ภู่เอี่ยม)

นายอำเภอเทพสถิต

ให้หนังสือพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นางสาวลินดา จังโกภิ)
สำนักงานอธิการ สำนักงานบุญเจริญ

ที่ทำการปักครองอำเภอ
กสุ์มงานบริหารงานปักครอง
ฝ่ายบริหารงานปักครอง
โทร.๐-๔๔๔๕-๗๑๐๕

โปรดสืบฯ

(นายมานะ ใจกลางบ้านไร่)

หลักดงดีการบ้านไร่การส่วนตำบลบ้านไร่

จ.ช. (นายสุวิทย์ พึงกุศล)
หัวหน้าสำนักปลัด
(นายศุภกฤษ ฐานเจริญ)
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่

นายกรานต์ เผเมจันทึก
นางกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่

ชั้นที่ 1446 : 2565

วันที่ 3 พฤษภาคม 2565

ที่ ชบ ๐๐๒๐.๔/ว ๒๕๖๕

ศากาภานจังหวัดเชียงใหม่
ถนนบรรณาการ ชี ๓๖๐๐๐

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ

เรียน หัวหน้าส่วนราชการ (ตามปัญช์แบบท้าย)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๔๑.๔/๒๖๗๗ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือแจ้งเรียนให้จังหวัดได้รับทราบและถือปฏิบัติว่า เนื่องจากคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้มีคำสั่ง ที่ ๑/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ แต่งตั้งคณะกรรมการพิสูจน์สิทธิ์ในที่ดินของรัฐซึ่งหัวด (ศพร.จังหวัด) โดยมีอำนาจและหน้าที่ในการพิสูจน์สิทธิ์ การครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินทุกประเภท ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะประธานอนุกรรมการรับทราบคำสั่งดังกล่าวแล้ว ประกอบกับกระทรวงมหาดไทยได้รับการประสานงานจากสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ว่าที่ประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๕ เห็นว่า เพื่อให้การบริหารจัดการที่ดิน รวมทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลเป็นรูปธรรม และมีความยั่งยืน คณะกรรมการรัฐมนตรีจึงมีมติ ให้กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการพิสูจน์สิทธิ์การครอบครองที่ดินในความรับผิดชอบ ที่มีปัญหาการเข้าไปครอบครองหรือใช้ประโยชน์ให้แล้วเสร็จและเกิดความชัดเจนโดยเร็ว แล้วรายงานข้อมูล ให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เพื่อพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอน หากกรณีใดมีหลักฐาน อันควรเชื่อได้ว่าเป็นการจงใจบุกรุกที่ดินของรัฐ ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเร่งดำเนินการบังคับใช้กฎหมาย อย่างเคร่งครัด เพื่อให้การแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และสอดรับกับมติคณะกรรมการรัฐมนตรีในการเร่งรัดดำเนินการพิสูจน์การครอบครองที่ดิน จึงขอให้จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. ควบคุม กำกับ ติดตาม ดูแล ให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกัน ที่ดินของรัฐหรือใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ สำรวจตรวจสอบและรับมติระหว่างอย่าให้มีการบุกรุกที่ดินของรัฐ เป็นอันขาด หากพบเห็นการเข้าไปครอบครอง หรือใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ และปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า เป็นการจงใจบุกรุกที่ดินของรัฐ ให้ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง นิติคุณรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการตามที่มีกฎหมาย มาตรการเดียวกับปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) กำหนดโดยเคร่งครัด ถ้าปรากฏว่าการบุกรุกที่ดินของรัฐดังกล่าวมีเจ้าหน้าที่ของรัฐให้การสนับสนุนช่วยเหลือ หรือมีส่วนร่วม ให้ดำเนินการทางวินัยและคดีอาญาโดยเด็ดขาดทุกราย

๒. ให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินของรัฐ หรือใช้ประโยชน์ ในที่ดินของรัฐ สำรวจตรวจสอบเรื่องการบุกรุกที่ดินของรัฐที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ว่ามีปัญหาอุปสรรคใด ที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐให้ถูกต้องได้ เช่น กรณีหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่คุ้มครอง...

/และคุ้มครอง...

ຮັບອະນຸຍາກ ລົດ

- ສົນເລັກທີ່ຈະໄດ້ຮັບອະນຸຍາກ ໂດຍມີຄວາມຕົວແທນ ແລ້ວມີຄວາມ
ຕາມຫຼຸດຖານທີ່ສົນເລັກໄດ້ຮັບອະນຸຍາກ ເຊິ່ງມີຄວາມຕົວແທນ
ແລ້ວເລັດໃຈໝາຍ ດັ່ງຕໍ່ດຽວກ່າງສົນເລັກ ຕັ້ງນີ້ໄປໜີ້ນີ້
- ສົນເລັກທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາກ ໂດຍມີຄວາມຕົວແທນ
ທີ່ມີຄວາມຕົວແທນ ແລ້ວມີຄວາມຕົວແທນ
- ພົບຕະຫຼາດ

ຮັບອະນຸຍາກ ລົດ

ຮັບ
ພະນັກງານສົນເລັກ ສູມລາກມີ
ປັດຕຶກຕໍ່ເກມ
- ๕ ພ.ມ. 2565

(ວ່າດ້ວຍ ~~ພະນັກງານສົນເລັກ~~ ເຊື້ອງເພື່ອ)
ປັດຕຶກຕໍ່ເກມຫຼັງນີ້ແມ່ນບໍ່ໄດ້ການປັດຕຶກ

- ໨.໦.໧.໬.໬.໬.໬
- ໧.໦.໦.໦.໦.໦.໦

(ນາຍລິ້ງລາ ດູງເວັບມະ)
ນາຍອ້າເກອເພດສົມບີ

- ๓ ພ.ມ. 2565

และคุ้มครองป้องกันหรือใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐมีข้อต่อແย়াংเกียกับความไม่ชัดเจนว่าเป็นที่สาธารณะประโยชน์
หรือไม่ หรือไม่ทราบขอบเขต ตำแหน่งที่ตั้ง จำนวนเนื้อที่ที่แน่นอน และหรือในการผูกคลุมมีข้อต่อແย়াং
สิทธิครอบครองที่ดินที่อยู่ในเขตที่ดินของรัฐกับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ในที่ดิน
ให้หน่วยงานดังกล่าวเร่งรัดสรุปข้อเท็จจริง ความเป็นมาทั้งหมด พร้อมทั้งความเห็นเสนอคณะกรรมการพิสูจน์สิทธิ
ในที่ดินของรัฐจังหวัด (คห.จ.ง.หว.) เพื่อพิจารณาให้เป็นที่ยุติ

ฉบับนี้ จึงขอให้ดำเนินการตามมาตรการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่คืนของรัฐตามที่คณะกรรมการ
นโยบายที่ดินแห่งชาติ (คหช.) กำหนด ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๕ และตามข้อสั่งการ
ของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวโดยเคร่งครัด โดยในส่วนของอำเภอให้แจ้งเวียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ได้รับทราบและถือปฏิบัติตาม

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาญชัย ศรศรีชัย)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

สำนักงานที่ดินจังหวัด
กลุ่มงานวิชาการที่ดิน
โทร. ๐ ๔๔๔๑ ๑๗๕๘
โทรสาร ๐ ๔๔๔๑ ๑๖๓๗

บัญชีแบบท้ายหนังสือจังหวัดชัยภูมิ ที่ ชย ๐๐๒๐.๔/ ว ๖๕๖๘ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘

๑. นายอ่ำเกอทุกอ่ำเกอ
๒. ธนาวิรกษ์พื้นที่ชัยภูมิ
๓. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชัยภูมิ
๔. ปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ
๕. ผู้อำนวยการศูนย์ป่าไม้ชัยภูมิ
๖. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

คู่มือการบุกรุกที่ดินของรัฐ

ที่ นท ๐๔๑.๔/ว ๒๗๖๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กม. ๑๐๖๐๐

๑๙ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง การแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- ๑ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ นท ๐๔๑.๔/ว ๙๗๘ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๕
- ๒ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ต่อมา ที่ นท ๐๔๑.๔/ว ๒๙๘ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕
- ๓ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ นท ๐๔๑.๔/ว ๒๙๙ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕
- ๔ หนังสือสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ บร ๑๖๐๐/๑๑๑ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้สั่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕ พร้อมคำสั่งที่เกี่ยวข้องมาเพื่อให้จังหวัด และคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กบ. จังหวัด) ทราบและถือปฏิบัติ นั้น

กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า เนื่องจากคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้มีคำสั่งที่ ๑/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิสูจน์สิทธิ์ในที่ดินของรัฐจังหวัด (คพ. จังหวัด) โดยมีอำนาจและหน้าที่ในการพิสูจน์สิทธิ์การครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินอันเป็นสาธารณะมีบัตรของแผ่นดินทุกประเภท ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดในฐานะประธานอนุกรรมการรับทราบคำสั่งตั้งกล่าวแล้ว ประกอบกับกระทรวงมหาดไทยได้รับการประสานงานจากสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ว่าที่ประชุมคณะกรรมการรัฐเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๕ เห็นว่าเพื่อให้การบริหารจัดการที่ดิน รวมทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลเป็นรูปธรรม และมีความยั่งยืน คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้ กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการพิสูจน์สิทธิ์การครอบครองที่ดินในความรับผิดชอบที่มีปัญหาการเข้าไปครอบครองหรือใช้ประโยชน์ให้แล้วเสร็จและเกิดความชัดเจนโดยเร็ว แล้วรายงานข้อมูลให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เพื่อพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปหากกรณีใดมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเป็นการจงใจบุกรุกที่ดินของรัฐให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเร่งดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดด้วย ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และลดรับภัยต่อสาธารณะรัฐมนตรีในการเร่งรัดดำเนินการพิสูจน์ครอบครองที่ดิน จึงขอให้จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. ควบคุม กำกับ ติดตาม ดูแล ให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่คุ้มครองและคุ้มครองป้องกันที่ดินของรัฐหรือใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ สำรวจตรวจสอบและประเมินครัวเรือนอย่างให้มีการบุกรุกที่ดินของรัฐ เป็นอันขาด กรณีหากพบเห็นการเข้าไปครอบครองหรือใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐและปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเป็นการจงใจบุกรุกที่ดินของรัฐ ให้ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง นิติคดีรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

/และ...

และดำเนินการตามนโยบาย แผนงาน มาตรการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐตามที่คณะกรรมการนโยบาย
ที่ดินแห่งชาติ (คทช.) กำหนดโดยเคร่งครัด ถ้าปรากฏว่า การบุกรุกที่ดินของรัฐดังกล่าวมีเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ให้การสนับสนุนซ้ายเหลือหรือมีส่วนร่วมด้วย ให้ดำเนินการทางวินัยและค่าอาญาโดยเด็ดขาดทุกรายไป

๖. ให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินของรัฐหรือใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ สำรวจตรวจสอบเรื่องการบุกรุกที่ดินของรัฐที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ว่ามีปัญหาอุปสรรคใด
ที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐให้ยุติไปได้ ดังเช่น กรณีหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่
ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันหรือใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับความไม่ชอบด้วยกฎหมายที่ดิน
สาธารณะประโยชน์หรือไม่ หรือไม่ทราบขอบเขต ตำแหน่งที่ดัง จำนวนเนื้อที่ที่แน่นอน และหรือในการเมืองคด
นิข้อโต้แย้งสิทธิครอบครองที่ดินที่อยู่ในเขตที่ดินของรัฐกับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษา
หรือใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐนั้น ให้หน่วยงานดังกล่าวเรื่องรักษาดูแลรักษาดูแล ความเป็นมาทั้งหมด พร้อมทั้ง
ความเห็นเสนอคณานุกรรมการพิสูจน์สิทธิ์ในที่ดินของรัฐจังหวัด (พร.จังหวัด) พิจารณาให้เป็นที่ยุติธรรมไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระศักดิ์ จันทร์)

รัฐมนตรีต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน
สำนักจัดการที่ดินของรัฐ
โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๘๘๔ - ๕๙
โทรสาร ๐ ๒๑๔๑ ๙๑๐๑